Nr. 16. Podgórze 25 sierpnia 1903 r. Rok III.

PRZEWODNIK DLA CEGLARZY

wychodzi 10 i 25 każdego miesiąca,

(dalszy ciąg „Przeglądu ceramicznego“).

Przedpłata roczna:
10 Kor. = 5 rsr. = 10 mk. = 12 fr.
Prenumeraty mniejszej jak roczna nie przyjmuje się.
Zeszyt pojedynczy 50 hal.

Redaktor: Inżynier **Karol Rolle.**
Wydawcy: Wład Poturalski i inż. Karol Rolle.
Adres Administracyi i Redakcyi:
Podgórze, św. Floryana 5.

Cena ogłoszeń wynosi:
za cm.² 6 hal., Cała strona 20 k., ½ strony 12 k., ¼ str. 7 k., ⅛ str. 4 k., przy 6-krotnem powtórzeniu 10%, 12-krotnem 15%, 18-krotnem 20%, 24-krotnem 25% opustu.

Treść pisma.

Wiadomości z zakresu wyrobu
cegieł, drenów, dachówek, wyrobów ogniotrwałych, i kamionkowych,
kafli, porcelany
i wszelkich przedmiotów
z gliny, cementu, wapna, gipsu, betonu, szkła, cegieł piaskowych, sztucznych mas i t. p.

Cegielnie w Galicyi.

(Ciąg dalszy patrz n-ra 12, 13, 14 i 15).

64. Halicz
99. Friedberg Jozua
Cegielnia.

65. Hołosko (Lwów)
100. Ehrenpreis Mojżesz i Izydor
Cegielnia.

66. Horodenka
101. Bergmann Mojżesz
Cegielnia.

67. Hryniowiec (Tłumacz)
102. Gingold Herman
Cegielnia.

68. Inwałd (Wadowice)
103. Dziedzic Ludwik
Cegielnia.

69. Jarosław
104. Dzietzius Ludwik
Cegielnia.
105. Friedwald Cwette
Cegielnia.
106. Ohrenstein Lajb
Cegielnia.
107. Wollisch Leopold
Cegielnia.

70. Jaryczów Nowy (Lwów)
108. Gross Gitl
Cegielnia

71. Jaryczów Stary (Lwów)
109. Gross Jakób
Cegielnia

72. Jasło
110. Polak Jakób i Syn
Cegielnia.
111. Polak Franciszek
Cegielnia.
112. Steinhaus Bogusław
Cegielnia.

73. Jawornik
113. Spławiński Jakób
Cegielnia.
114. Spławiński Jan i Syn
Cegielnia.

74. Jaworów
115. Dębicki hr. Ludwik
Cegielnia.
116. Miasto
Cegielnia.

75. Jezierzany
117. Bermann Jakób
Cegielnia.
118. Bezue Mojżesz J.
Cegielnia.

76. Kamionka Strumiłowa
119. Pankow Tomasz
Cegielnia.
120. Poznański Franciszek
Cegielnia.
121. Rzeźnik Oleksy
Cegielnia.

77. Kalwarya Zebrzydowska
122. Lejek Franciszek
Cegielnia.

78. Kałusz
123. Kram Bertel
Cegielnia.
124. Spindel, Weissmann i Mühlstein
Cegielnia.
125. Winkler Mojżesz
Cegielnia.

79. Kawęczyn dębicki (Ropczyce)
126. Pieniążek Odrowąż Ignacy
Cegielnia.

80. Kęty
127. Baran Jan
Cegielnia.
128. Jasińska Anna
Cegielnia.

81. Knihinin Wieś (Stanisławów)
129. Freudenheim, Rauch i Reizner
Cegielnia.
130. „Nowy Świat“ Rauch Edmund i Spółka
Cegielnia.

82. Kolbuszowa
131. Miasto; dzierżawca Spielmann Mendel
Cegielnia.

83. Kołomyja
132. Stanisław Homolacs, Stanisław Żeleński, Władysław Wimmer i Spółka
Fabryka dachówek; piec kręgowy systemu inż. E. Hotopa z suszarniami nad piecem. Wyrób maszynowy. Produkcya roczna 5 mil. sztuk dachówek.
133. Fund Sindel i Spółka
Cegielnia.
134. Ramsler Hersz
Cegielnia.

84. Komorowice (Biała)
135. Pilz Edward
Cegielnia.

85. Kopyczyńce
136. Poleszczuk
Cegielnia.

86. Korolówka (Zaleszczyki)
137. Bretschneider B.
Cegielnia.

87. Kowalówka (Monasterzyska)
138. Błocki Józef
Cegielnia.
139. Hossel Aloizy
Cegielnia.
140. Hossel Paweł
Cegielnia.
141. Wołkowski Wawrzyniec
Cegielnia.

88. Kozielniki (Lwów)
142. Bart i Kurcer
Cegielnia.
143. Byk Mojżesz Dawid i Kollen Fryderyk
Cegielnia.
144. Ehrenpreis Abraham
Cegielnia.
145. Gruder Mojżesz
Cegielnia.
146. Kurzer Saul i Sp.
Dzierżawcy cegielni.
147. Neuwohner Jakób
Cegielnia.
148. Neuwohner Mendel Izaak
Cegielnia.

Kraków
Patrz: Podgórze, Płaszów, Łagiewniki, Ludwinów, Dębniki, Dąbie, Grzegórzki, Czyżyny, Zakrzówek, Zwierzyniec.

89. Krosno
149. Lazarowicz Antoni i Syn Cegielnia z piecem polnym.
150. Polak Franciszek i Sp. Cegielnia z piecem kręgowym.

90. Krukienice
151. Drohojowski hr. Zygmunt Cegielnia.

Krzeszowice patrz Wola Filipowska.

91. Krzywczyce (Lwów)
152. Ehrenpreis Abraham Cegielnia.

92. Kulparków (Lwów)
153. Baruch Samuel Cegielnia.
154. Oberhardt Mojżesz i Knosef Herman Cegielnia.

93. Kuty
155. Romaszkan Marya Cegielnia.
156. Schallner Chaim Cegielnia.
157. Skorecki Karol Cegielnia.

(C. d. n.)

Gips i jego zastosowanie.

(C. d. patrz n-ra: 7, 12, 14).

Formy dla przemysłu kieramicznego. Dla sporządzania form dla przemysłu kieramicznego gips jest niezbędny a dwie własności niezbędność tę powodują: że on się z łatwością — większą niż każdy inny materyał daje w dowolną formę odlewać, a nadto, iż z racyi swej porowatości, ma zdolność odciągania wody wilgotnej masie gliniastej. A i to jest uwagi godne, że przez normowanie dodatku wody zarobowej ma się w ręku sposób uczynienia formy gipsowej mniej lub więcej porowatą, choć nie należy zapominać, iż zwiększenie porowatości odbywa się zawsze kosztem mocy formy. Dla tego też używa się form bardzo porowatych tam, gdzie się ma do czynienia z masą płynną, której więc forma musi znaczną ilość wody odciągnąć, a gdzie wytrzymałość formy jest rzeczą podrzędną, tam, gdzie w formie gipsowej wytłacza się ręką masę glinianą, używa się form mniej porowatych a więcej wytrzymałych. Najwyższe wymagania co do wytrzymałości stawia się formom używanym przy mechanicznem prasowaniu przedmiotów glinianych, n. p. przy prasowaniu dachówek lub małych przedmiotów z porcelany lub kamionki. Dla tego też gips w tym celu zarabia się małą ilością wody, nie starając się o porowatość w tym stopniu, co przy formach do lania. Przy sporządzaniu form do tłoczenia, powinno się jaknajstaranniej uważać, by w zarobie gipsowej nie tworzyły się gruzełki, gdyż te powodują nierównomierne zużycie form.

Roboty sztukatorskie i wyprawowe. Ważne zastosowanie ma gips do zdobienia ścian i sufitów i to prócz przytwierdzanych lanych ornamentów, do modelowania z wolnej ręki, do sporządzania gzymsów, listew i innych ozdób ciągnionych. Do modelowania z wolnej ręki (Antragsarbeiten, ornamenty nakładane) używa się samego gipsu, albo mieszaniny gipsu, piasku i wapna. Najsilniejsze są i najostrzej wychodzą ornamenty z samego gipsu. Często jednak przerabia się mieszaninę gipsu z piaskiem i wapnem, przyczem gipsu daje się zaledwie w stosunku 20% całej masy. Stosunek wapna do piasku zależy od własności wapna; najczęściej bierze się równe ilości obu tych składników. Z masy tej modeluje się z wolnej ręki ornamenty lub też nawet całe postacie. Przez zarobienie wodą klejową otrzyma się masę bardzo wolno wiążącą, a więc dającą dość czasu dla modelowania.

Przy ciągnieniu gzymsów i listew gdy profil jest już w murze zaznaczony, utwierdza się łatę pod tym profilem i wykrojem cynkowym lub żelaznym ciągnie się gzyms z gipsu samego lub mieszaniny gipsu z wapnem i piaskiem. W takim razie powleka się tak wyciągnięty gzyms roztworem gipsowym.

Gdy w murze nie ma zaznaczonego profilu, wówczas musi się dla umocowania gzymsu sporządzić szkielet z nabijanych listew, wypełnia go się zaprawą gipsową zmięszaną z sierścią i dopiero na tem ciągnie się gzyms wykrojem. Na to naprowadza się warstwę dwumilimetrową gipsu czystego i ciągnie się z niej gzyms wykrojem większym.

Dla sporządzania gładkich powierzchni (ścian, sufitów) trzcinuje się ścianę, poto, by się gips dobrze trzymał, na to naprowadza się zaprawę gipsowo-wapienną, a wreszcie rozciera się do gładkości cienką warstwę czystego gipsu.

Należy zwrócić uwagę na jeden błąd, przy tych robotach często napotykamy. Jest to użycie zbyt świeżego, a więc nie nazbyt dobrze wygaszonego wapna. Zaprawa przez to za szybko tężeje a nadto cząsteczki wapna dogaszając się, wywołują bańki na wyprawie. Nie należy również używać piasku gliniastego, przez to bowiem wytrzymałość zaprawy się zmniejsza. Najlepiej jest zawsze do tych robót użyć gipsu samego, bez dodatków.

Dyle, płyty i kamienie z gipsu. Znaczną przyszłość w budownictwie mają lekkie cegły, płyty (scaglionowe, cocolitowe), dyle, deski i t. p. sporządzane z gipsu z rozmaitymi dodatkami.

Dyle składają się z gipsu z okładką z trzciny, bambusu, włókien kokosowych lub t. p. Wkładka ta wzmacnia masę gipsową, która tu użytą nie jest czystą, ale składa się z gipsu z sierścią, z włóknami roślinnymi, żużlem węglowym, popiołem, przez co się zwiększa ciężar i wytrzymałość tych dyli. Często dla ochrony przed wilgocią powleka się te dyle asfaltem. Najczęściej używane wymiary dyli są: grubość $2^1/_2$ do 8 cm., długość 2 do $2^1/_2$ m., szerokość 25 do 50 cm. Są to najlepsze materyały budowlane, ciężar ich gatunkowy wynosi 0,7 do 0,8; dają się one łatwo piłować, utwierdzać gwoździami, utrzymują dobrze śruby i haki. Dalsze korzyści z zastosowania ich są: taniość, szybkość budowy bez względu na porę roku, suchość, ogniotrwałość, złe przewodzenie głosu i ciepła i wreszcie hygieniczność, nie dopuszczają one bowiem do osadzania się mikrobów czy grzybków, dla tego też stanowią pożądany materyał do budowy baraków szpitalnych. Użyte one są jako materyał konstrukcyjny do budowy ścian działowych i zewnętrznych, do okładzin celem odcięcia hałasu lub ciepła i wreszcie jako ochrona ogniotrwała. Tam, gdzie dyle mają za zadanie dźwigać ciężar, sporządza się je z mięszaniny, gipsu jastrychowego ze sztukatorskim. Ściany zewnętrzne z dyli powleka się powłoką oporną na działanie atmosferyczne n. p. cementem a to w tym wypadku nie wprost na gips, tylko na gips daje się powłokę z gipsu i wapna, na to powłokę z zaprawy wapiennej a wreszcie z cementu czystego lub cementu z wapnem, podobnie się postępuje przy ścianach wewnętrznych, gdzie stykają się one z parą (pralnie, łaźnie). Dobrze jest przy budowie domu z dyli szkielet z żelaza lub drzewa obłożyć z zewnątrz i wewnątrz dylami, chroniąc żelazo i dzewo od rdzy względnie butwienia. Przestrzeń pusta między obu warstwami dyli działa jako zły przewodnik ciepła. Dla ścian wewnętrznych używa się pojedynczą warstwę dyli. Zaprawa do styków składa się z mięszaniny zaprawy wapiennej z gipsem, alo z gipsu zarobionego wodą klejową. Do pewnego połączenia dyli służą sztyfty żelazne na ukos w dyle wbite. Również połączenie to można umocnić przez żłobki w dylach albo przez nasadzone w nie czopy. Dyle zazwyczaj mają jedną ścianę szorstką, stronę tę wyprawia się zaprawą z gipsu, albo z mięszaniny gipsu z wyprawą wapienną, strona gładka natomiast przyjmuje powłokę z oleju albo farby olejnej.

(C. d. n.)

Powielacze ciepła

Gaselsedera i Niemeczka.

Pisząc o powielaczach ciepła w artykule p. t. „Ulepszenia na polu ogrzewania piecami kaflowymi“ w n-rze 13 naszego pisma, wspomniałem mimochodem, iż zastępstwo tych przyrządów na Galicyę otrzymała firma „Józef Niedźwiecki i Spółka“ w Dębnikach.

Pan inż. Epler, dyrektor Spółki kredytowej budowniczych we Lwowie przysyła nam w tej sprawie następujące sprostowanie:

„Słowa ostatniego ustępu powyższego artykułu — „że znana firma Józef Niedźwieki i Spółka w Dębnikach uzyskała główne zastępstwo na nasz kraj“ — nie zgadzają się z prawdą o tyle, że zastępstwo dla wschodniej Galicyi aż pod Rzeszów ma wyłącznie Spółka kredytowa budowniczych we Lwowie a firma Józef Niedźwiecki i Spka dalszy zachód od Rzeszowa“.

* * *

Na Królestwo polskie zastępstwo powielaczy posiada biuro techniczne budowy fabryk chemicznych i hut szklanych d-ra W. P. Kłobukowskiego, inż. chemika w Warszawie (Aleje Jerozolimskie 71).

* * *

Powielacze z racyi swej praktyczności, znajdują coraz więcej zastosowania. W wielu prywatnych budynkach oglądaliśmy te przyrządy regulujące ciepło pieców kaflowych. W ostatnich czasach zastosowało je budownictwo miejskie w Krakowie, zaopatrując w powielacze wszystkie piece w nowo wy-

budowanej szkole ludowej przy ulicy Wygoda. Szkoła ta nie posiada też tak niezdrowych pieców żelaznych, ale kaflowe. *R.*

Sprawozdania z literatury technicznej.

„Chemik polski," czasopismo poświęcone wszystkim gałęziom chemii teoretycznej i stosowanej — wychodzące w Warszawie rok trzeci pod redakcyą Br. Znatowicza a wydawane przez J. Leskiego, dyrektora Muzeum rolnictwa i przemysłu, przedstawia się coraz dodatniej pod względem treści, doboru artykułów ze wszystkich dziedzin technologii chemicznej, chemii teoretycznej i innych tej nauki działów. Szczególniej w roczniku bieżącym znajdujemy bardzo dużo prac z zakresu cementarstwa. Chem. pol. odbijając zwierciadłowo każdoczesny stan badań z zakresu rozmaitych gałęzi nauki chemicznej i tu nam przedstawia obecny kierunek prac starających się wyświetlić budowę chemiczną cementów, oraz procesa przy ich wytwarzaniu się.

Podajemy tu spis prac, mogących niejednego z naszych czytelników zainteresować, a odnoszących się do przemysłów w naszem piśmie omawianych, a zamieszczonych w pierwszem półroczu trzeciego rocznika „Chemika".

Nr. 5. Chróścicki A: O postępach w fabrykacyi cementu portlandzkiego.
Ciechoński W. O zachowaniu się magnezyi w cemencie portlandzkim.
Nr. 6. Chróścicki A. (streścił wedle S. B. Newberry'ego) O konstytucyi cementów hydraulicznych.
Nr. 7. S. J. (Przegl. lit. chem.) O plastyczności gliny.
Nr. 9. Chróścicki A. W kwestyi objętościowego oznaczanic żelaza w cemencie portlandzkim i jego masie surowej.
L. P. Zawartość wilgoci w glince porcelanowej (China-Clay).
Nr. 10. Chróścicki A. Wypalanie cementu portlandzkiego w piecach obrotowych.
A. Wyrób kamieni sztucznych (dział patentowy).
a. (przegl. lit. chem.) O stanie przemysłu ceglarskiego w Galicyi w r. 1902 (streszcz. z Przew. dla cegl. n-r 1.)
Nr. 13. a. (prz. lit. chem.) Dodawanie cementu do zaprawy wapiennej.
Nr. 15. O istnieniu krzemianu trójwapniowego w cemencie portlandzkim (wedl. Al. Meyera).
Nr. 16. A. C. Sposoby otrzymywania i własności nowego cementu żużlowego.
Stępkowski L. W kwestyi oznaczenia żelaza w cemencie i jego masie surowej (vide n-r 9).
Nr. 22. Wytwarzanie cementu (Dział pat. Pat. Goglera).
Chróścicki A. W kwestyi oznaczania żelaza w cemencie i jego masie surowej (patrz n-ra 9 i 16).
Nr. 23. K. J. Nowa metoda oznaczania plastyczności gliny (prz. lit. chem,)
Nr. 25. Glazurowanie przedmiotów ceramicznych w piecu elektrycznym (dz. pat.)
Nr. 26. St. G. Wytwarzanie cementu nieprzemakalnego (dz. pat.)

Nadto bardzo wiele notatek kronikarskich, rozsianych we wszystkich n-rach.

Kronika.

Roboty budowlane w Krakowie. Komisya inwestycyjna Rady miasta powierzyła przebudowę starego budynku poteatralnego architekcie T. Stryjskiemu za sumę 292.000. k.

Dostawy materyałów budowlanych. C. k. Zarząd salinarny w Bochni ogłasza dostawę cegieł maszynowych, piasku oraz cementu z terminem do wnoszenia ofert do dnia 16 października br.

Dyrekcye kolei państwowej w Krakowie, Lwowie i Stanisławowie rozpisują wielkie dostawy cementu i innych materyałów budowlanych. Termin do wnoszenia ofert upływa z dniem 26 października.

Bliższych infermacyi udziela Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie.

Zbiór porcelany. Muzeum Narodowe w Krakowie otrzymało zbiór porcelany wyrobionej w Korcu i Baranówce, a składający się ze 134 sztuk, nadto i 900 kor. na wystawienie tego zbioru.

Osobiste. Do Komisyi powszechnego podatku zarobkowego w Krakowie wybranym został w I kole p. Władysław Wimmer, znany przemysłowiec z Niepołomic a z II koła p. Maksymilian Ehrenpreis z Krakowa, współwłaściciel wapiennika i fabryki dachówek w Podgórzu i Płaszowie.

Powszechna Wystawa krajowa we Lwowie 1894.
dyplom honorowy c. k. Ministerstwa handlu.

Powszechna Wystawa krajowa w Krakowie 1887.
srebrny medal c. k. Ministerstwa handlu.

Wystawa Przemysłowa w Rzeszowie 1884.
srebrny medal.

Wystawa Jubileuszowa Towarzystwa politechnicznego we Lwowie 1902 zaszczytne uznanie.

Fabryka pasów pędowych

IGNACEGO WURMA

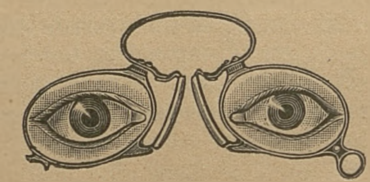
w Krakowie ul. Kanonicza L. 18, 16—24—15

poleca najlepszej jakości pasy z kruponów skór wołowych po cenie konkurencyjnej. — Fabryka dostarcza pasów: dla c. k. Dyrekcyi kolei państwowych, wiertnictwa, fabryk, młynów, tartaków, cegielń, gorzelń, browarów etc.

L. TOMASZKIEWICZ

OPTYK-MECHANIK 48—24—2

przy ul. Floryańskiej L. 2. hotel Drezdeński

poleca okulary, cwikiery, lornetki, barometry, termometry, urządza **dzwonki elektr., telefony, gromochrony,** po cenach umiarkowanych. Telefon Nr. 309.

Dyrekcya Gazowni miejskiej

W KRA OWIE

poleca Szanownej Publiczności znany z dobroci

KOKS GAZOWY

gruby do kuźni i osuszania, **łamany** na opał, z dostawą w workach plombowanych. Przy zamówieniach przynajmniej ¼ wagonu (25 Metr. Centn.), **znaczny rabat.**

Smoła gazowa

(TER)

do utrwalania drzewa, jako to: słupów parkanowych, wiązań mostowych, poręczy, dachów gątowych a także do zalewania szpar w bruku. 31—24—14

Ceny znacznie zniżone. Wiadomość na zapytanie.

BIURO TECHNICZNE

F. LORD, KRAKÓW

ul. Floryańska 55, Telefon 230.

Skład maszyn, narzędzi i artykułów technicznych dla wszelkich gałęzi przemysłu.

Instalacya elektrycznego oświetlenia i przeniesienia siły, plany, kosztorysy i projekty gratis.

Dostarcza: Maszyny parowe, kotły, motory gazowe i naftowe. Kamienie francuskie i krajowe. Walce porcelanowe i stalowe. Pompy i sikawki. Węże gumowe i parciane.

Skład i wyłączna sprzedaż oryginalnych rosyjskich olei smarowych firmy S. M Schibaef & Co. — Oliwę maszynową, Tłuszcz Towota. Zastępstwo firmy F. Reddaway & Co. Ltd. dla pasów oryginalnych »Reddaway«. Pasy skórzane, parciane i gumowe. Paski do szycia i krupony. Płyty i liny gumowe i asbestowe. Przybory do maszyn (armatury) wszelkiego rodzaju, Liny parciane i druciane. Płótna i papier szmirglowy. Maźnice i oliwiarki wszelkiego rodzaju. Pokrowce nieprzemakalne. Wszelkie armatury dla urządzeń wodociągowych, łazienek i klozetów. Dzwonki elektryczne i przybory do tychże. Papier szybrowy. 35—12—2

Kosztorysy na urządzenie cegielń parowych.

!!! Dla kaflarzy !!!

MULTIPLIKATOR

patentu Gasselsedera i Niemczka

aparat wzmacniający znacznie siłę ogrzewalną pieców, 50% oszczędności na materyale opałowym. Ogrzewa pokoje w ciągu 25 minut aż do samej podłogi. Do użycia przy każdym piecu kaflowym. **Multiplicatory kuchenne** wyzyskują ciepło pieca kuchennego do ogrzewania sąsiednich ubikacyj.

Wyłączne zastępstwo na zachodnią Galicyę objęła 49—6—1

Fabryka pieców kaflowych

w Dębnikack pod Krakowem

Józefa Niedźwieckiego i Spółki.

Dra J. Lamberga (tłom. dr. P. Kepler)

Pierwsza pomoc w nagłych wypadkach

do nabycia w każdej księgarni. 38—20—12

Cena książeczki 1·20 Kor., tablicy 1 Kor.

Pośrednictwo pracy.

Młody fachowiec

w wieku 23 lat, od sześciu lat czynny w fabryce cegieł i dachówek przy ruchu i budowie, obznajomiony dokładnie z robotami kancelaryjnemi, absolwent szkoły kieramicznej — **poszukuje zajęcia** jako

— zastępca kierownika —

w większej fabryce dachówek lub cegieł w kraju lub za granicą. 46—6—6

Oferty pod A. R. do Administracyi „Przewodnika".

Ukończony uczeń Kursów kieramicznych w Podgórzu, zarazem czeladnik ślusarski posiadający praktykę w fabryce dachówek i wapienniku **poszukuje posady** jako pomocnik majstra w fabryce dachówek lub cegieł na bardzo przystępnych warunkach. Wiadomość w Redakcyi.

11—12—11

Palacz **dachówki uzdolniony**

poszukuje zaraz posady

Wiadomość: dla S. O. w Redakcyi.

30—12—11

Celem ułatwienia pośrednictwa pracy ofiarujemy dział teu w naszem piśmie interesowanym **bezpłatnie.**

Celem ułatwienia pośrednictwa pracy ofiarowujemy dział ten w naszem piśmie interesowanym **bezpłatnie.**

Józef POKRZYWNICKI i S-ka
WARSZAWSKA FABRYKA SZKLIWA
(GLAZURY)
na wszelkiego rodzaju wyroby ceramiczne.
Wyrabia:
Szkliwa na piece białe i majolikowe w różnych kolorach i wszelkiego rodzaju szkliwa na ceramikę budowlaną.
Buduje, urządza i w ruch puszcza **Fabryki pieców** zwyczajnych, berlińskich i majolikowych. 1—24—16

Dom techniczno-handlowy
BRAND i S-ka
Kraków, Szewska 13 (telefon 473)
POLECA
WSZELKIE MATERYAŁY DLA CEGIELŃ PAROWYCH
jakoto: oleje maszynowe i cylindrowe, pasy, uszczelnienia, narzędzie, papier szybrowy itp.
Kosztorysy na całkowite urządzenie cegielń parowych.
Cenniki ilustrowane na żądanie. 5—24—16

„CHEMIK POLSKI“ 25—24—16
czasopismo poświęcone wszystkim gałęziom chemii teoretycznej i stosowanej.
Warszawa, ul. Marszałkowska 118.
Prenumerata:
rocznie 10 rs, półrocznie 5, kwartalnie 2·50.

Czasopismo techniczne
Organ towarzystwa politechnicznego wychodzi we Lwowie dwa razy w miesiącu.
Przedpłata roczna 18 kor. (15 mk. — 7 rb.)
Adres administracyi: 39—19—11
Lwów: Chorążczyzna 17.

Znaczny zapas wyborowej
Dachówki
tanio do sprzedania
w Krakowie. 17—12—11
Wiadomość w Redakcyi.

WPISY
na naukę na Kursach dla przemysłu kieramicznego w Podgórzu
rozpoczęły się z dniem l września br.
Zadaniem kursów jest kształcenie dozorców, werkmistrzów i samodzielnych przemysłowców dla fabryk cegieł, dachówek i wszelkich innych wyrobów kieramicznych nadto cementu, wapna, gipsu i t. p.
Zgłaszać się należy ustnie lub pisemnie do Dyrekcyi Kursów.
Do zgłoszenia się należy dołączyć wszelkie świadectwa.
Nauka bezpłatna.
Czas trwania nauki: przez lat dwa po sześć miesięcy zimowych; przez miesiące letnie praktyka w fabrykach.
Liczba uczniów na każdym roku ograniczona do dwudziestu.
Warunki przyjęcia: Dostateczne przygotowanie teoretyczne (ukończona szkoła ludowa) i praktyczne. — Najniższy wiek ucznia lat 18.
47—5—3 *Dyrekcya.*

„Architekt“
miesięcznik poświęcony architekturze, budownictwu i przemysłowi artystycznemu.
Prenumerata roczna: **20 kor., 10 rs., 20 mk., 30 fr**
Adres: **Kraków, Wolska 36.**
26—24—16

Do nabycia w Redakcyi „Przewodnika“:
Józef Leski: **Glina i wyroby z niej.** Cena 60 hal. 8—24—16
Jan Lombardo: **O działaniu kwasu węglowego na cement.** Cena 40 hal.
Przegląd ceramiczny rocznik I. Cena 10 Kor., **rocznik II.** cena 6 Kor.
Oraz dzieła we wszystkich językach dotyczące techniki ceramicznej, wyrobu wapna, cementu itp.
Wysyłka za pobraniem pocztowem lub za poprzedniem nadesłaniem gotówki.

Redaktor odpowiedzialny: Inżynier Karol Rolle. Druk W. Poturalskiego w Podgórzu.